

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA DE L' ASSIGNATURA DE HARMONIA

3r i 4t d'ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

Curs: 2025 / 2026 Professora: Margarita Tonda Sitjes

Conservatori Professional de Música d' Altea. -Alacant-

Índex

1. Objectius, competències professionals, continguts i criteris d'avaluació de l'assignatura Harmonia per a 3r i 4t
  - 1.1. Objectius específics de 3r d'Harmonia
  - 1.2. Objectius específics de 4t d'Harmonia
  - 1.3. Continguts comuns i propis per cursos
  - 1.4. Criteris d'avaluació per cursos
2. Distribució temporal dels continguts
3. Metodologia i recursos didàctics
4. Procediments i instruments d'avaluació
5. Criteris de promoció
6. Activitats de recuperació per a l'alumnat amb assignatures pendents de cursos anteriors, en els casos que procedeixi
7. Mesures d'atenció a la diversitat, si s'escau, per als alumnes que ho requereixin
8. Mesures per difondre les bones pràctiques en l'ús de les TIC.
- 9è. Acords i continguts per promoure la convivència.
10. Activitats acadèmiques conjuntes amb altres departaments.
11. Activitats artístiques complementàries i extraescolars que es pretenguin realitzar des del propi departament.
12. Propostes per a les proves d'aptituds i accés a ensenyaments professionals

PROGRAMACIÓ D'HARMONIA – 3R I 4T D'ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

1. Objectius, competències professionals, continguts i criteris d'avaluació de l'assignatura d'Harmonia per a 3r i 4t

1.1. Objectius específics de 3r d'Harmonia. L' ensenyament d' Harmonia en 3r d' ensenyaments professionals tindrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en els alumnes les capacitats següents:

- a) Conèixer els elements bàsics de l' harmonia tonal i les seves característiques en diferents contextos històrics hisenda referència a l' evolució del concepte harmònic des de l' època de la monodia.
- b) Utilitzar en treballs escrits els elements i procediments bàsics de l' harmonia tonal.
- c) Aprendre els esquemes harmònics bàsics més utilitzats pels compositors.
- d) Identificar a través de l' anàlisi d' obres els procediments més comuns de l' harmonia tonal.
- e) Comprendre la interrelació dels processos harmònics amb la forma musical.
- f) Ser crític davant els treballs propis i adquirir criteris personals davant d' aquests.
- g) Aprendre a valorar la qualitat de la música.

1.2. Objectius específics de 4t d'Harmonia. Els ensenyaments d' harmonia dels ensenyaments professionals de música tindran com a objectius contribuir a desenvolupar en l' alumnat les capacitats següents:

- a) Conèixer els elements bàsics de l' harmonia tonal i les seves característiques, funcions i transformacions en els diferents contextos històrics.
- b) Utilitzar en treballs escrits els elements i procediments bàsics de l' harmonia tonal
- c) Desenvolupar l' oïda interna tant en l' anàlisi com en la realització d' exercicis escrits.
- d) Identificar a través de l' audició els acords i procediments més comuns de l' harmonia tonal.
- e) Identificar a través de l' anàlisi d' obres els acords, els procediments més comuns de l' harmonia tonal i les transformacions temàtiques.
- f) Comprendre la interrelació dels processos harmònics amb la forma musical.
- g) Aprendre a valorar la qualitat de la música.

1.3. Continguts comuns i propis per cursos

El Decret 158/2007, de 21 de setembre, del Consell per als ensenyaments professionals indica els següents continguts, que aquí es troben seqüenciats per cursos:

Continguts de 3r d' Harmonia:

Intervals i escales majors i menors. La tonalitat i les funcions tonals, el mode menor. Concepte de consonància- dissonància. Principis bàsics de l' acord, formació tipus d' acords, classificació escriptura, disposició, el cor. Enllaços elementals d' acords triades, la primera, segona inversió i els seus procediments. Sèrie de sisenes. Les cadències i els processos cadencials. Acord de cinquena disminuïda i les seves inversions. Marxes progressives. L' acord de setena de dominant i les seves inversions. Harmonització de baixos i melodies. Les notes d'ornament (només aspectes teòrics). Anàlisi harmònica dels procediments estudiats. Anàlisi de coralls de J.S Bach. Pràctica auditiva i instrumental que condueixi a la interiorització dels elements i procediments apresos.

Continguts de 4t d' Harmonia:

L' acord. Consonància i dissonància. Estat fonamental i inversions dels acords triades i de setena sobre tots els graus de l' escala i dels acords de novena dominant. Enllaç d' acords. Tonalitat i funcions tonals. Elements i procediments d' origen modal presents en el Sistema Tonal. El ritme harmònic. Cadències Perfecta, Imperfecta, Plagal, Rota. Processos cadencials.

Modulació: Diatònica i cromàtica, per canvi de funció tonal, canvis de to i mode, etc. Flexions introtonals. Progressions unitonals i modulants. Sèries de sisenes i de setenes. Utilització dels elements i procediments anteriors en la realització de treballs escrits. Pràctica auditiva i instrumental que condueixi a la interiorització dels elements i procediments apresos. Anàlisi d' obres per relacionar aquests elements i procediments, així com les transformacions temàtiques dels materials utilitzats amb el seu context estilístic i la forma musical.

1.4. Criteris d'avaluació per cursos

Criteris de 3r d' Harmonia:

1. Realitzar exercicis a partir d'un baix xifrat donat.

Amb aquest criteri d' avaluació es tracta de comprovar el domini de l' alumnat pel que fa a la mecànica d' encadenament d' acords i la seva aplicació a una realització acuidada i interessant des del punt de vista musical.

2. Realitzar exercicis d'harmonització a partir de baixos sense xifrar daus.

Aquest criteri permet avaluar la capacitat de l' alumnat per emprar amb un sentit sintàctic els diferents acords i procediments harmònics, així com la seva habilitat per a la consecució d' una realització correcta i interessant des del punt de vista musical, amb especial atenció a la veu de soprano.

3. Identificar auditivament els principals elements morfològics de l'harmonia tonal.

Mitjançant aquest criteri es podrà avaluar el progrés de l' habilitat auditiva de l' alumnat a través de la identificació dels diversos tipus d' acords estudiats, en estat fonamental i en les seves inversions.

4. Identificar auditivament els principals procediments sintàctics de l'harmonia tonal.

Aquest criteri d'avaluació permetrà valorar el progrés de l'habilitat auditiva de l'alumnat en el reconeixement del paper funcional jugat pels diferents acords dins dels elements formals bàsics (cadències, progressions, etc.).

5. Identificar mitjançant l'anàlisi d'obres els elements morfològics de l'harmonia tonal.

Amb aquest criteri es podrà valorar l' habilitat de l' alumnat en el reconeixement dels acords estudiats i la seva comprensió des del punt de vista estilístic.

6. Identificar mitjançant l'anàlisi d'obres els procediments sintàctics i formals de l'harmonia tonal.

Mitjançant aquest criteri serà possible avaluar l' habilitat alumnat per reconèixer els procediments harmònics estudiats i els elements formals bàsics, el seu paper funcional i la seva comprensió des del punt de vista estilístic.

7. Identificar mitjançant l'anàlisi diversos errors en exercicis preparats amb aquesta finalitat i proposar solucions.

Aquest criteri permetrà valorar l' habilitat de l' alumnat per detectar, per mitjà de l' anàlisi, els possibles defectes que puguin aparèixer en un fragment de música, així com la seva capacitat per proposar solucions adequades.

Criteris de 4t d' Harmonia:

1. Realitzar exercicis a partir d'un baix xifrat donat. Amb aquest criteri d' avaluació es tracta de comprovar el domini de l' alumnat pel que fa a la mecànica d' encadenament d' acords i la seva aplicació a una realització acuidada i interessant des del punt de vista musical.

2. Realitzar exercicis d'harmonització a partir de tiples donats. Amb aquest criteri s' avaluarà la capacitat per emprar amb un sentit sintàctic els diferents acords i procediments

harmònics per mitjà d'una realització acurat i interessant, amb especial atenció a la veu del baix.

3. Realitzar exercicis d'harmonització a partir de baixos sense xifrar daus. Aquest criteri permet avaluar la capacitat de l'alumnat per emprar amb un sentit sintàctic els diferents acords i procediments harmònics, així com la seva habilitat per a la consecució d'una realització correcta i interessant des del punt de vista musical, amb especial atenció a la veu de soprano.
4. Compondre exercicis breus a partir d'un esquema harmònic donat o propi. Aquest criteri d'avaluació permetrà valorar la capacitat de l'alumnat per crear en la seva integritat petites peces musicals a partir de les indicacions harmòniques esquemàtiques o dels procediments que se li proposin, així com la seva habilitat per assolir una realització lògica, acuidada i interessant, amb especial atenció a les veus extremes.
5. Identificar auditivament els principals elements morfològics de l'harmonia tonal. Mitjançant aquest criteri es podrà avaluar el progrés de l'habilitat auditiva de l'alumnat a través de la identificació dels diversos tipus d'acords estudiats, en estat fonamental i en les seves inversions.
6. Identificar auditivament els principals procediments sintàctics de l'harmonia tonal. Aquest criteri d'avaluació permetrà valorar el progrés de l'habilitat auditiva de l'alumnat en el reconeixement del paper funcional jugat pels diferents acords dins dels elements formals bàsics (cadències, progressions, etc.).
7. Identificar auditivament estructures formals concretes. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per identificar la forma en què està construïda una obra, així com per comprendre l'estreta relació entre aquesta forma i els procediments harmònics utilitzats.
8. Identificar mitjançant l'anàlisi d'obres els elements morfològics de l'harmonia tonal. Amb aquest criteri es podrà valorar l'habilitat de l'alumnat en el reconeixement dels acords estudiats i la seva comprensió des del punt de vista estilístic.
9. Identificar mitjançant l'anàlisi d'obres els procediments sintàctics i formals de l'harmonia tonal. Mitjançant aquest criteri serà possible avaluar l'habilitat alumnat per reconèixer els procediments harmònics estudiats i els elements formals bàsics, el seu paper funcional i la seva comprensió des del punt de vista estilístic.
10. Identificar mitjançant l'anàlisi d'obres els procediments de transformació temàtica. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per reconèixer les transformacions temàtiques dels materials que intervenen en una obra i la seva relació amb el context harmònic i estilístic.

11. Identificar auditivament diversos errors en exercicis preparats amb aquesta finalitat i proposar solucions. Amb aquest criteri es pretén avaluar l'habilitat de l'alumnat per detectar per mitjà de l'audició els possibles defectes que puguin aparèixer en un fragment de música, així com la seva capacitat per proposar alternatives adequades.

12. Identificar mitjançant l'anàlisi diversos errors en exercicis preparats amb aquesta finalitat i proposar solucions. Aquest criteri permetrà valorar l'habilitat de l'alumnat per detectar, per mitjà de l'anàlisi, els possibles defectes que puguin aparèixer en un fragment de música, així com la seva capacitat per proposar solucions adequades.

1.5 Competències

Al llarg del curs, alhora que es realitza l'activitat normal de la classe, seran tractades indirectament les diverses competències regulades en la Llei Orgànica de Millora de la Qualitat de l'Ensenyament i especificades en l'Ordre ECD/65/2015 del 21 de gener de 2015. Aquestes competències són les capacitats que l'alumnat ha d'adquirir durant el procés d'aprenentatge perquè aquest procés sigui significatiu. Això significa que l'alumnat haurà de ser capaç de realitzar certes tasques i actituds enfront de la matèria objecte d'estudi.

Heus aquí la justificació d'aquestes i de quina manera seran tractades:

Competència en comunicació lingüística:

L'alumnat ha de ser capaç d'explicar verbalment (tant de manera oral com escrita) tot el que està realitzant en les diferents facetes de la matèria d'Harmonia.

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia:

L'aprenentatge de la realització harmònica a quatre parts requereix d'un procés d'observació, presa de dades i conclusió, la qual està directament relacionada amb l'ús del mètode científic. A més, la lectura de partitures de director requereix d'un domini alt del llenguatge musical, el qual té un gran fonament matemàtic basat en l'ús de proporcions entre les figures i silencis.

Competència digital:

Es tractaran coneixements relacionats amb aplicacions informàtiques professionals de processament de partitures i de tractament d'àudio. Val a dir que serà necessària la recerca d'informació a través de fonts ubicades a internet.

Aprendre a aprendre:

Els alumnes han de ser capaços d'aprendre a discernir els elements harmònics que configuren el llenguatge musical i, a més, han de saber aplicar tot l'aprens a l'hora de resoldre

un exercici harmònic que els era desconegut fins al moment del lliurament. És important que conegui què saben i què no saben per resoldre els diferents problemes que poden sorgir durant la pràctica musical i per poder emetre judicis de valor sobre el propi art musical, així com guanyar autonomia en les realitzacions harmòniques.

Competències cíviques i socials:

Cal que els estudiants mantinguin un bon ambient de treball a l'aula, per això han de ser capaços de respectar les interpretacions de companys a més de realitzar valoracions constructives a altres persones. Cal afegir que el silenci a l'hora de l'escolta és un marc imprescindible per a la sala de concerts i per a l'aula, sent això una altra forma de respecte cap als intèrprets musicals, el professor i els companys. És òptim que els alumnes se sentin bé amb ells mateix després de fer una bona feina i que hi hagi una bona cohesió al grup.

Sentit de la iniciativa i esperit emprenedor:

En casos puntuals es pot demanar que l'alumne porti al món pràctic idees que només existeixen en la seva ment. Al seu torn, les preguntes sorgides a l'aula poden ser resoltes per altres companys al moment, fomentant la iniciativa personal. Així mateix, s'animarà el grup a realitzar interpretacions dels seus propis exercicis, així com a fer exercicis de coavaluació.

Consciència i expressions culturals:

Durant el transcurs d'aquesta assignatura els estudiants han de poder reflexionar sobre les diferències que proporciona un mateix exercici que és tractat per diferents persones, per la qual cosa desenvolupar un esperit crític és fonamental per poder realitzar judicis de valor davant diferents realitzacions o davant les interpretacions d'altres companys. Dit això, tot judici de valor ha de ser respectuós i constructiu perquè aquest ajudi a la consecució d'un objectiu concret. Amb els coneixements adquirits en aquesta àrea es pretén que els alumnes coneguin les convencions d'un llenguatge artístic autònom i el reflex que aquest ha tingut sobre les diferents societats a través de la història. Hem de remarcar que tots els estudiants han de tractar des del respecte les músiques de temps diferents al seu.

2. Distribució temporal dels continguts

Continguts de 3r d' Harmonia:

1r QUART:

- Intervals, escales majors i menors. La tonalitat. Concepte de consonància i dissonància.
- Principis bàsics de l'acord, formació tipus, classificació, escriptura, disposició, el cor.

- Enllaços elementals d' acords triades, estat fonamental, la primera inversió i els seus xifrats.
- Les cadències i els processos cadentials.
- Sèrie de sisenes.
- Realització de baixos xifrats amb els continguts vistos.

P2:

- Acords en segona inversió i el seu xifrat.
- D' acord amb cinquena disminuïda, les seves inversions i xifrat.
- Marxes progressives.
- El mode menor.
- Harmonització de baixos amb i sense xifrar amb els continguts vistos.
- La nota d'adorn "pas". Identificació analítica.

3r TRIMESTRE:

- Acord de setena de dominant, les seves inversions i xifrat.
- Acord de novena de dominant (conceptes teòrics)
- Canvis de posició de l' acord. Ús i identificació analítica.
- Harmonització de baixos i melodies amb i sense xifrar amb els continguts vistos.
- Nota d'adorn "floreig". Identificació analítica.
- Anàlisi harmònica dels procediments estudiats.
- Anàlisi corals de J.S. Bach o altres anàlisis que continguin els continguts vistos.

Continguts de 4t d' Harmonia:

1r QUART:

- Repàs dels continguts estudiats en el curs anterior.
- Xifrats: funcional i harmònic

- Acord de dominant amb novena. Tractament pràctic. Ús en baixos i anàlisis.
- Acord de setena de sensible.
- Acord de setena disminuïda.
- Acord de sisena Napolitana. Identificació analítica.
- Modulació diatònica.
- Les notes estranyes "pas i floreig". Identificació analítica.
- Harmonització de baixos xifrats amb els continguts vistos.
- Anàlisi harmònica amb els continguts vistos.

P2:

- Continuació de la modulació
- Marxes progressives modulants.
- Dominants secundàries.
- Resolucions excepcionals dels acords de setena de dominant, novena de dominant, setena de sensible i setena disminuïda.
- Acords de setena diatònica sobre el II grau.
- Les notes estranyes "recolzatura i elisió". Identificació analítica.
- Harmonització de baixos xifrats i sense xifrar amb els continguts vistos.
- Anàlisi harmònica amb els continguts vistos.

3r TRIMESTRE:

- Acords diatònics en el IV grau.
- Sèries diatòniques sobre el II i IV grau.
- Acords de sobretònica. Ús i identificació analítica.
- Les notes estranyes "anticipació directa i indirecta". Identificació analítica.
- Harmonització de baixos xifrats i sense xifrar. Amb els continguts vistos.

- Harmonització de tiples xifrades i sense xifrar. Amb lloa continguts vistos.
- Anàlisi harmònica amb els continguts vistos.

3. Metodologia i recursos didàctics

La metodologia que s'aplicarà pretén ser l'assoliment dels objectius proposats i l'adquisició de les competències bàsiques per part dels alumnes. S'aplicarà de forma activa i participativa de tots els alumnes per desenvolupar activitats de caràcter integrador. Es determinarà amb activitats que determinin el que l'alumne necessiti conèixer.

a) Metodologia general per als aspectes teòrics de l'assignatura.

1- Explicacions per transmetre coneixements que pertocuen a l'harmonia.

2- Demostracions actives dels processos harmònics.

3- Utilització de mitjans audiovisuals per potenciar els coneixements.

b) Metodologia general per als aspectes pràctics de l'assignatura

1-Treball individual per garantir els nivells d'aprenentatge.

2-Treball en grup com a recurs motivador de l'aprenentatge.

3- Audició i interpretació dels treballs propis i dels altres alumnes i de les peces analitzades.

4- Utilització d'instruments polifònics o en grups de cambra pel professor a alumnes per a les audicions dels treballs.

3.1 Recursos i materials didàctics

Recursos de l'aula

Pissarra pautada

Projector multimèdia

Equip de música

Piano

Recursos del professor:

Llibres per a consulta a l'aula

Materials de consulta elaborats pel professor

Partitures

CD d' obres adequades al treball de l' assignatura

Recursos del Centre:

Ordinador amb programes editors de partitures

Llibres i partitures.

BIBLIOGRAFIA

- Diethe de la Motte: Harmonia (Labor).
- Diether de la Motte: Contrapunt (Labor).
- Walter Piston: Contrapunt (Labor).
- Johannes Forner: Contrapunt Creatiu (Labor).
- Félix Salzer: Audició estructural.
- Clemens Kühn: Tractat de la forma musical.
- Julio Bas: Tractat de la forma musical (Ricordi).
- Llacer Pla: Guia analítica de Formes Musicals.
- Amando Blanquer: Anàlisi de la Forma Musical.
- Charles Rosen: Formes de Sonata (Labor).
- Ernesto de la Guardia: Sonatas para Piano de Beethoven (Ricordi).
- Walter Piston: Harmonia (Labor).
- P. I. Tchaikovsky: Guia per a l' estudi pràctic de l' harmonia.
- Salvador Chuliá: Apunts d'Harmonia. Teoria i pràctica. (Parts 1 i 2) (Piles).

4. Procediments i instruments d'avaluació

A partir del PEC elaborarem el procés d'avaluació de l'alumnat. És per això que ens hem de remetre en aquest apartat a les directrius que hi apareixen. No obstant això, recordarem breument les que més ens interessen per dur a terme l'avaluació.

4.1. Tipus Procediments d'avaluació

Segons el moment en què es realitzi l'avaluació farem ús d'un tipus o d'un altre, sent convenient realitzar les tres al llarg del curs (PEC). Aquestes són:

- L'avaluació inicial és la realitzada al començament del curs per tal de detectar el nivell dels alumnes en funció de les seves capacitats, aptituds i coneixements. És recomanable realitzar-la en especial amb els alumnes nous, dels quals desconexim la trajectòria que han seguit. La informació obtinguda ens permetrà adaptar els continguts, el repertori i les activitats a la realitat del nostre alumnat, assegurant una continuïtat en el grau de dificultat i d'elaboració de la informació.
- L'avaluació contínua és la duta a terme durant les classes al llarg de cada trimestre i ens permet observar i registrar tant la maduresa i el grau d'adquisició de les capacitats previstes, com també l'actitud, l'interès, el grau d'implicació, de creativitat, la participació a classe... Aquesta avaluació ens permetrà també adequar els continguts, les estratègies d'ensenyament i aprenentatge o el repertori, atenent les diverses peculiaritats observades.
- L'avaluació final o sumativa és la realitzada tant al final del trimestre com al final del curs. L'avaluació final, entesa com una prova específica, sigui audició o examen, l'hem de considerar de gran importància, perquè no només ens proporciona informació sobre el progrés de l'alumne, sinó que a ell mateix el beneficia enormement en proporcionar-li un estímul i un compromís a data fixa per tenir preparat la seva feina. Perquè l'avaluació final no sigui causa de desmoralització, d'una valoració injusta o fruit del judici d'un moment puntual s'ha de plantejar tenint en compte l'avaluació contínua i la missió informativa i formativa que posseeix.

4.2. Instruments d'avaluació

L'avaluació de l'alumnat d'Harmonia estarà basada en el treball individual referit als següents apartats:

- a) Seguiment del treball realitzat a classe, fent referència als diferents continguts de l'assignatura. Es valorarà no només la qualitat del resultat obtingut sinó també la constància i la responsabilitat en el treball.
- b) Proves de control de classe i exàmens.

c) els alumnes realitzaran treballs sobre la matèria tractada, corregits individualment i que conformaran l' avaluació contínua.

d) L' interès i la dedicació a l' assignatura, com l' assistència regular a classe, el respecte als companys i a l' entorn general de l' aula seran de màxima importància en el procés de l' avaluació.

e) Es realitzaran exercicis periòdics, tipus control, dels temes tractats. Al final de cada trimestre es realitzarà una valoració general dels continguts impartits.

5. Criteris de promoció

Els criteris mínims exigibles per superar l' assignatura són els següents:

3r d' EP:

- Realitzar correctament els enllaços d' acords triades en estat fonamental i les seves inversions.
- Harmonitzar baixos i frases musicals senzilles utilitzant les progressions tonals estudiades de forma correcta i concisa.
- Contestar amb precisió sobre qüestions teòriques concises.
- Conèixer i utilitzar correctament les cadències.
- Precisar correctament en les anàlisis els procediments estudiats, xifrats, notes d' adorn i cadències.
- Realitzar enllaços cadentals utilitzant l' acord de 7a de dominant.
- Realitzar els exercicis demanats a la llibreta de forma ordenada i acuidada.

4t d' EP:

- Realitzar correctament els criteris mínims del curs anterior
- Harmonitzar baixos i frases musicals utilitzant les progressions estudiades en el nou curs de forma correcta i concisa.
- Utilitzar i resoldre correctament els acords derivats de la dominant estudiats.
- Conèixer i utilitzar correctament les dominants secundàries.
- Conèixer i utilitzar correctament les setenes sense funció de dominant.

- Saber enllaçar sèries de setenes.
- Precisar correctament en les anàlisis els procediments estudiats, xifrats, notes d'adorn i cadències.
- Conèixer i utilitzar correctament la 6a napolitana.
- Utilitzar pràcticament i correctament el procés de modulació diatònica.
- Realitzar els exercicis demanats a la llibreta de forma ordenada i acuidada.

La puntuació total obtinguda en cada criteri d'avaluació serà d'un a deu punts. Quan el nivell d'assoliment d'un sol dels criteris d'avaluació aplicats contínuament als continguts no sigui suficient, l'aspirant no superarà el curs, és a dir, que caldrà obtenir cinc punts en cadascun d'ells per superar-lo. S'hauran de superar els continguts mínims. Remetre's a l'apartat 5.2 i 5.3.

5.1. Pèrdua d'avaluació contínua:

El nombre de faltes màximes per trimestre és de 7 (amb o sense justificar), per la qual cosa, una vegada superat aquest nombre de faltes, s'haurà de realitzar una prova específica per pèrdua d'avaluació contínua a final de curs (juny). Els criteris d'avaluació i qualificació d'aquesta prova són els que s'especifiquen per a les proves extraordinàries punt 5.3.

CONTINGUT DE LA PROVA de 3R:

- Realització d'un baix xifrat amb els continguts propis de l'assignatura.
- Realització de petits baixos xifrats i sense xifrar amb els continguts propis de la signatura.
- Anàlisi harmònica.

CONTINGUT DE LA PROVA de 4t:

- Realització d'un baix sense xifrar i un tiple amb els continguts propis de l'assignatura.
- Realització de baixos xifrats amb els continguts propis de l'assignatura.
- Anàlisi harmònica.

5.2 Criteris de qualificació

Els criteris d'avaluació que es troben en el punt 1.4 seran els d'aplicació per a l'elaboració de les activitats de classe i la prova final de cada trimestre.

L'avaluació és contínua pel que fa al treball de casa, de classe i juntament amb la prova al terme de cada trimestre. La nota final de juny coincidirà amb la de la tercera avaluació. Tanmateix, en la darrera avaluació s'han de superar els continguts mínims de cada destresa que s'ha de realitzar en la prova final del curs per poder superar l'assignatura.

1A AVALUACIÓ   2A AVALUACIÓ   3A AVALUACIÓ O FINAL

La qualificació s'obtindrà després de l'observació directa, amb mitjans i instruments, prenent els registres necessaris, i aplicant els següents criteris de qualificació ponderats a través de percentatges als resultats obtinguts per l'alumne, tal com s'exposa a continuació.

Mitjans i instruments   Criteris de Qualificació   La qualificació s'obtindrà segons els següents percentatges

A. Treball a casa i presentat a classe, que es desglossa en A1 i A2: A: 20%

A1: Control del quadern de classe i correcció

periòdica dels exercicis proposats setmanalment per

a casa tant d'anàlisi com d'harmonia. Els exercicis

no realitzats es consideraran suspesos amb la nota

mínima possible. Valorat en un 10%.

A2: Es valorarà el treball a classe dels exercicis

proposades setmanalment, la seva actitud en general

i aprofitament del temps de classe.

Valorat en un 10%.

B: 80% Si l' alumne no es presenta a un examen, haurà de fer-ho en el següent que li indiqui el professor, aportant obligatòriament justificant de l' absència.

B. Exàmens trimestrals.

B1: Es valorarà en un 50% l' exercici harmònic.

B2: Es valorarà en un 30% l' exercici d' anàlisi.

A més de les activitats proposades (20 %), en finalitzar cada trimestre es realitzarà una prova de dues destreses una d'harmonia creativa (50%) i un altre d'anàlisi musical (30%) suposarà el 80 % de la qualificació final. En l' últim trimestre s' hauran de superar els continguts mínims de cada destresa aprovant cadascuna d' elles, és a dir, per superar l' assignatura caldrà treure un mínim de 2,5 en harmonia creativa i 1,5 en la destresa de l' anàlisi musical. D' aquesta manera es consideraran superats els continguts mínims del curs. Si alguna de les destreses no se superés el curs estaria suspens.

A més, s' haurà de tenir en compte les següents qüestions per aprovar l' assignatura:

- Valoració dels criteris d' avaluació: Quan el nivell d' assoliment d' un sol dels criteris d' avaluació no sigui suficient l' aspirant no superarà la prova, és a dir, que caldrà aprovar cadascun d' ells per superar-lo.
- Valoració de la capacitat creativa de l' alumnat: caldrà saber per part de l' alumne quan i com aplicar els coneixements apresos en un exercici d' una manera lògica i sempre en pro de la musicalitat, cercant l' ús de la varietat de recursos, així com conduccions melòdicament interessants.
- Podem generalitzar els errors i la seva penalització en els següents grups. Per cada error comès lleu (duplicacions incorrectes, notes incorrectes, moviments melòdics incorrectes, alteracions errònies, xifrats erronis, eleccions acòrdiques poc habituals, resolucions no permeses, etc.) es restarà com a màxim 0,25 punts. Per cada error comès greu (vuitenes i cinques paral·leles/seguides/directes, duplicació de sensible, creuament de veus, superposicions, salts majors de la 6a M, separació incorrecta entre les veus, etc.) es restarà com a màxim 0,50 punts. A causa del caràcter contextual del treball d' aquesta assignatura, és possible que, depenent del tipus d' error i la quantitat d' ells en el seu context, es permeti permutar el nivell de gravetat d' aquests.

La qualificació final serà la resultant de la mitjana ponderada, segons els percentatges descrits. Cal superar les destreses d' harmonia creativa i anàlisi harmònica per poder superar el curs.

5.3. Prova d'avaluació extraordinària

Les proves extraordinàries es realitzaran a finals de juny, o principis de juliol. En no haver superat l'avaluació ordinària, l'alumne haurà de superar una prova sobre els continguts del curs suspens.

El professor/a serà qui decideixi quins continguts ha de superar l'alumne en aquesta prova d'entre els que figuren en aquesta programació didàctica per al curs de què es tracti. Establirà amb claredat la manera com s'han de superar aquests continguts, a través de la realització d'exercicis en una prova que comptarà el 100 % de la qualificació de l'avaluació extraordinària.

El professor/a ha d'informar l'alumne, al terme del curs al juny, del contingut d'aquesta prova. Se suggereix al professor/a donar per escrit a l'alumne aquesta informació i demanar-li que signi aquest document quedant-se tots dos amb una còpia del mateix.

El professor/a serà el responsable absolut de la prova i de la seva qualificació. Els criteris d'avaluació seran els mateixos que s'empren per a l'avaluació del curs en la seva totalitat i els criteris de qualificació seran els esmentats però en el cas de no disposar de la nota corresponent al treball de casa i de classe que suposava el 20%, aquesta es distribuirà equitativament entre les dues destreses que l'alumne haurà de realitzar en l'esmentada prova. Per la qual cosa la destresa d'harmonia creativa passarà a valer un 60% i l'anàlisi harmònica un 40%. S'han d'aprovar cadascuna de les destreses per poder superar aquesta prova. És a dir, caldrà treure un mínim de 3 punts en harmonia creativa i un mínim de 2 punts en l'anàlisi harmònica, aconseguint la nota de 5 o superior. D'aquesta manera es podrà considerar que ha superat els continguts mínims del curs. Si una de les destreses no se superés la prova seria suspensa.

5.4. Informe individual de l'alumnat

Per a realitzar l'informe individual s'utilitzarà el model disponible en l'annex II de la RESOLUCIÓ de 15 de juliol de 2022, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions en matèria d'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent dels conservatoris i centres autoritzats d'ensenyaments artístics elementals i professionals de Música i Dansa de la Comunitat Valenciana per al curs 2022-2023.

6. Activitats de recuperació per a l'alumnat amb assignatures pendents de cursos anteriors, en els casos que escaigui.

La recuperació de l'assignatura d'Harmonia podrà realitzar-se en la classe del curs següent, encara que és convenient que assisteixi a les classes del curs suspens corresponent.

L'alumnat que tingui l'assignatura d'Harmonia pendent d'un curs anterior haurà de superar tots els continguts mínims proposats en el punt 5 d'aquesta programació didàctica.

Per a això se li aplicarà una avaluació contínua. En el moment que els hagi superat, coincidint o no amb els períodes d' avaluació del curs, se l' informarà i podrà continuar amb el curs següent.

Per tant, en el supòsit de tenir 3r o 4t d' Harmonia com a assignatura pendent per al curs següent, l' alumnat haurà d' assistir a les classes del curs no superat en el curs anterior, fins que l' assignatura sigui superada.

7. Mesures d'atenció a la diversitat, si s'escau, per als alumnes i alumnes que ho requereixin.

Realitzarem adaptacions curriculars individuals no significatives (ACI) quan en l'avaluació inicial detectem alumnes amb greus deficiències quant al grau d'assoliment dels objectius del curs anterior, es deguin a un trasllat de centre, a no haver superat una assignatura o es deguin a circumstàncies personals (falta prolongada per malaltia, canvi de domicili a una altra ciutat, manca de disponibilitat d' instrument d' estudi, etc.). La temporalització prevista pel professor en el seu projecte d'aula no podrà ser aplicada, per la qual cosa haurà de realitzar una redistribució en funció de les capacitats superades per l'alumne (PEC).

En aquests casos cal posar-se en contacte amb els pares o tutors legals de l' alumne i comunicar la situació tant a ells com al propi alumne. El professor tutor elaborarà una fitxa de l' alumne on es reflecteixi aquesta adaptació i que servirà de base per determinar el seu procés de recuperació. El tutor consignarà en la fitxa, almenys, les dificultats mostrades per l' alumne i les mesures educatives complementàries que es proposen als professors del curs al qual s' integri l' alumne, per afavorir les accions conduents a la seva superació.

Cal deixar clar que aquesta adaptació serà temporal i no significativa, és a dir, que no podrà suposar en cap cas, a l' hora d' avaluar, diferències quant a consecució de continguts mínims i criteris d' avaluació amb la resta de l' alumnat. Una vegada realitzada l' adaptació, és responsabilitat de l' alumne la superació positiva dels objectius i continguts necessaris per a l' adequada marxa del curs amb la resta de l' alumnat, reforçant l' estudi i la dedicació.

En el cas d' alumnes amb algun tipus de discapacitat serà ell mateix, juntament amb els seus tutors legals, el que comuniqui i faciliti al professor tutor la informació necessària per dur a terme l' adaptació corresponent. En aquest cas igualment cal deixar clar que aquesta adaptació serà no significativa, és a dir, que no podrà suposar en cap cas, a l' hora d' avaluar, diferències quant a consecució de continguts mínims i criteris d' avaluació amb la resta de l' alumnat.

De la mateixa manera, en el cas que l' alumne superi ràpidament els objectius mínims el professor ha de complementar la seva formació amb objectius de més nivell. Si supera amb escreix el nivell del curs hi ha la possibilitat de promocionar, mitjançant la corresponent ampliació, sempre que els altres professors implicats en l' avaluació de l' alumne donin el seu vistiplau. (PEC)

Tota aquesta informació haurà de quedar reflectida en la programació d' aula del professor.

8. Mesures per difondre les bones pràctiques en l'ús de les TIC i mesures per a l'educació en valors

8.1 Mesures per difondre les bones pràctiques en l'ús de les TIC

- Presentacions multimèdia. Per mitjà de l'ordinador, el canó projector, la pantalla portàtil i els altaveus, el professor/a presentarà els continguts a través de presentacions multimèdia, amb diapositives que exposaran esquemes conceptuals, fotografies, partitures, vídeos i música. D'aquesta manera els continguts es presentaran d' una manera més atractiva per a l' alumnat. Els aspectes que tractarem a continuació també seran projectats amb el canó i la resta d' aparells multimèdia. En moltes ocasions farem les presentacions a Prezi. Les presentacions de classe són visualment més atractives amb l'aplicació web Prezi. Possiblement l'alumnat estigui més familiaritzat amb les presentacions a Power Point però en aquest cas l'avantatge afegit és que són presentacions visualment molt atractives i que es troben allotjades en una web (el que pot ser un desavantatge si no disposem d'una connexió a internet, o la que tenim "es cau" o no va a la velocitat adequada). En qualsevol cas, és una eina interessant per fer més atractives i lúdiques les nostres presentacions de classe, presentant així al nostre alumnat els continguts d' una manera més d' acord amb els seus gustos pel visual i les noves tecnologies.

- DVD. El DVD serà el mitjà idoni per a la visualització d'actuacions, música i concerts proposats a classe. Haurem de seleccionar del DVD els moments més importants, no podent visualitzar-lo completament a classe, però sí que podent convidar els nostres alumnes que demanin en préstec el DVD a la biblioteca o que busquin determinats fragments a les plataformes audiovisuals de la xarxa.

- Email. A través de l'email, el professor/a podrà rebre dubtes, consultes o activitats dels seus alumnes, utilitzant-lo també per enviar arxius digitalitzats, activitats, enllaços a pàgines web, o per recordar a l'alumnat alguns esdeveniments importants, com concerts, proves de classe, dates, etc. També pot servir per mantenir informats els pares dels alumnes sobre el progrés del seu fill/a o sobre qualsevol altre aspecte que vulguem comunicar-los.

- Plataformes virtuals audiovisuals. Algunes d' aquestes plataformes poden ser una eina molt útil per consultar, visualitzar, analitzar i escoltar música de tots els estils i gèneres, així com per comparar unes i altres versions o visualitzar els instruments d' època. Són un mitjà directe, senzill i ràpid que utilitzarem per motivar el nostre alumnat i per mostrar-los que aquestes plataformes audiovisuals poden tenir moltes més utilitats més enllà del mer entreteniment.

- Ús de la plataforma web "Edmodo"/Google Classroom. A través d'aquesta es podrà consultar els continguts de classe (vegeu següent apartat).

- Ús de la web Kahoot. A través d'aquesta dinamitzarem els continguts de classe amb concursos entre alumnes i alumnes (vegeu següent apartat).

- Ús d'aplicacions musicals com Finale o StaffPad. A través d'aquests programes podem aprendre l'ús d'eines professionals musicals que ens permeten alhora obtenir un resultat sonor automàtic. També són útils per poder presentar treballs amb un nivell de presentació pulcre i altament llegible.

- Impartició de classes on line a través de Webex. Si el professorat del departament així ho determina (i sempre de manera consensuada amb alumnat, famílies i equip

directiu), les classes podrien passar a ser totalment o parcialment on-line (vegeu apartat de qualificació).

8.2 Mesures per a l'educació en valors

En el desenvolupament de la nostra programació destacarem els següents aspectes de l'educació en valors:

- Educació per a la pau i la tolerància. L'acceptació de les regles d'actuació, la ubicació en el plànol sonor adequat, l'atenció i el respecte envers les interpretacions dels altres... impliquen el practicar de forma directa les normes sobre la pau, la tolerància i el respecte, imprescindibles per al desenvolupament social de l'individu, especialment pel que fa a interacció amb els altres individus del grup.

- Educació moral i cívica. La música necessita de normes per a la seva execució. Seria impossible considerar la pràctica musical sense algunes d'elles, com una entrada simultània, manteniment del pla sonor, actitud d'escolta cap als altres, respecte mutu...

- Respecte a la interculturalitat i a la diversitat. Tractarem aquest aspecte des d'un doble vessant: d'una banda, el respecte envers les persones de l'entorn immediat; de l'altra a les diferents cultures del món, a partir de la pràctica o de l'audició d'obres.

- Educació per a la igualtat entre homes i dones. A través d'activitats en què es posin de manifest: l'important paper de la dona en la història de la música, el rebuig a la violència de gènere (a través de l'estudi d'obres musicals com l'òpera Wozzeck d'Alban Berg), el repartiment equitatiu del treball, el respecte cap a tots els integrants del grup independentment del sexe al qual pertanyin... es defensarà la igualtat entre homes i dones.

- Educació per a la salut i la higiene. La pràctica musical es realitza corporalment, per la qual cosa ajuda a apreciar i valorar el propi cos. A través de la pràctica instrumental i vocal s'incideix en l'educació postural, l'adquisició d'un correcte to muscular, evitar vicis que afectin l'aparell respiratori..., afavorint el desenvolupament corporal i la higiene vocal. A més, la música incideix positivament en l'equilibri personal i anímic de les persones.

- Educació per al consum. És convenient desenvolupar en l' alumnat una actitud crítica davant el fenomen musical, a través d' audicions comparades. Hem de guiar el nostre alumnat perquè adquireixi uns criteris que li permetin distingir la qualitat de la música que escolta.

- Respecte al medi ambient. L' educació ambiental és tractada a través de l' estudi de la contaminació sonora, el nivell de sorolls en l' entorn, la cura per la producció excessiva de sons per part del propi alumnat i l' atenció al silenci com a marc imprescindible en l' execució i escolta musical.

- Utilització responsable del temps lliure i el lleure. L' alumnat ha d' aprofitar el seu temps lliure a través d' activitats lúdic musicals extraescolars, afavorint el desenvolupament personal i el creixement de la sensibilitat, la cultura i el sentir estètic.

9. Concreció dels acords i continguts per promoure la convivència escolar adoptats en el pla de convivència.

El departament s' implicarà en el desenvolupament dels punts acordats en el pla de convivència dins de les activitats de l' aula.

10. Programació d'activitats acadèmiques conjuntes amb altres departaments.

Està previst, participar en la mesura que sigui possible amb altres departaments del centre.

A més, hi ha intenció de participar en les activitats que des de la coordinació de cicles s' estableixin, com poden ser audicions conjuntes, enregistrament d' audiovisuals, etc.

Dins de la metodologia i planificació didàctica del docent, hi ha la possibilitat de coordinar-se amb els docents d' altres assignatures en l' elaboració de programes complementaris, on s' abordin els continguts des de diferents perspectives, es reforcin i es complementin o també puguin mostrar-se composicions realitzades pels professors perquè els alumnes puguin visualitzar l' aplicació pràctica que pot derivar dels seus estudis musicals.

11. Activitats complementàries i extraescolars que es pretenguin realitzar des del propi departament.

Les activitats complementàries són aquelles que es realitzen per tal de completar el currículum de les assignatures del departament, essent en molts casos obligatòria l' assistència, però no la participació. Es realitzaran en horari lectiu, al saló d'actes/auditori del conservatori, o en algun teatre/saló de cultura/auditori proper al centre.

Es realitzaran totes aquelles activitats previstes en la Programació General Anual aprovades per la Comissió de Coordinació Pedagògica per al curs 2025-2026.

Les activitats comprendran les següents modalitats presencials: audicions de departament dins i fora del centre, a Santa Cecília, per exemple etc., cursos i classes magistrals impartits per docents de prestigi, sortides a concerts o viatges culturals.

Seria positiu que aquells alumnes que ho desitgin puguin participar o assistir al concert de la dona compositora del dia 8 de març, si es realitzés.

Les activitats extraescolars són aquelles que persegueixen uns objectius més genèrics, de diverses assignatures, o per al desenvolupament de certs valors (gaudi i assistència a un concert fora del centre, convivència i intercanvi d'experiències musicals amb alumnes d'altres conservatoris, relació de la música i altres arts...). No pot ser obligatòria ni a nivell d'assistència ni a nivell de participació.

Finalment, tant les activitats complementàries com les extraescolars s'hauran d'anar organitzant i actualitzant juntament amb la comunitat educativa i la directiva del conservatori, durant el present curs acadèmic, al principi de cada avaluació. Aquestes activitats dependran també de la programació cultural del centre i de la del seu entorn.

12. Proposta per a les proves d'accés als ensenyaments professionals

La prova d'aptitud i d'accés a 4t i a 5è d'ensenyaments professionals suposarà una prova amb la realització de les dues destreses esmentades, harmonia creativa i anàlisi musical harmònica del curs immediatament anterior al que es pretén accedir per l'aspirant. Aquesta prova es realitzarà en base a la proposta de continguts, criteris d'avaluació i criteris de qualificació descrits en els punts anteriors i específicament en el punt 5.3 per a aquest supòsit que, en tot cas, contindrà:

CONTINGUT DE LA PROVA de 3r (accés a 4t d'Ensenyaments Professionals):

- Realització d'un baix xifrat extens amb els continguts propis de l'assignatura.
- Realització de petits baixos xifrats amb els continguts propis de la signatura.
- Anàlisi harmònica.

Propuesta prueba de acceso a las Enseñanzas Profesionales Prueba de Armonía 3º EP

1. Realiza el siguiente bajo cifrado a 4 partes

6/5 6 6 6 +6 6/5 6 6/4

+4 6 +6 6 6 +6 6 6/4 7+ 6/4 5

2. Realiza los siguientes bajos cifrados e indica qué recursos armónicos se han empleado:

6 6 6 6 6 6 6 6/4 7+

6 6/4 6 6 6 6/4 7+ 6

3. Analiza armónicamente el siguiente coral:

CONTINGUT DE LA PROVA de 4t (accés a 5è d'Ensenyaments Professionals):

- Realització d'un baix sense xifrar i un tiple amb els continguts propis de l'assignatura.
- Realització de baixos xifrats amb els continguts propis de l'assignatura.
- Anàlisi harmònica.

Propuesta prueba de acceso a las Enseñanzas Profesionales Prueba de Armonía 4º EP

1. Realiza el siguiente bajo cifrado a 4 partes

6 5   b6 4 +   6 5   b b6 4 +   6 7   6 +2 +4 b6

+4 7 6 7   6 b6   6 — #6 4 3   6 7 +7   5 b6 5

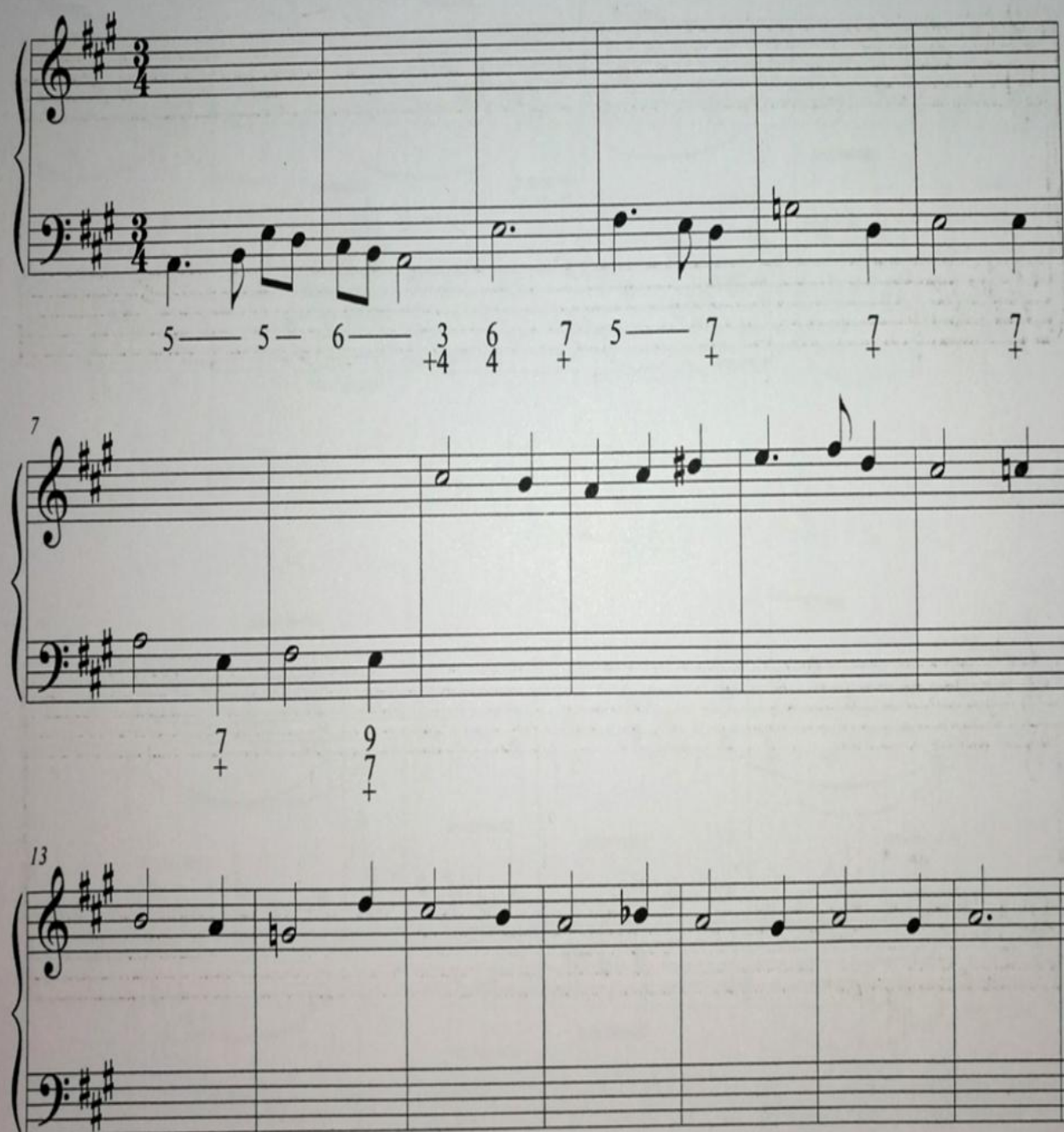
b4 +   b4 +   b4 +   b4 2

2. Cifra y realiza los siguientes bajo y tiple:

3. Analiza armónicamente el siguiente coral:

ANNEX 1: Altres models d' examen

BAJO - TIPLE

Musical score for Bajo Tiple, 3/4 time, key of D major. The score consists of three systems of music.

System 1 (Measures 1-6): Bass line. Notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. Fingering: 5, 5, 6, +4, 6, 7, 5, 7.

System 2 (Measures 7-9): Treble line. Notes: A4, B4, C5, B4, A4, G4. Fingering: 7, 9, 7.

System 3 (Measures 10-12): Treble line. Notes: A4, B4, C5, B4, A4, G4. Fingering: 7, 9, 7.

ANÁLISIS

